

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

**МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ
ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ»,
присвяченої вшануванню пам'яті
Полторака Валентина Семеновича,**

26-28 травня 2021 р.

м. Одеса

УДК: 371.11
ББК: 72+74.58

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 13 від 24.06.2021 р.)

Рецензенти:

Койчева Тетяна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Савченко Лариса Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор
Криворізького державного педагогічного університету

ISBN 978-966-927-770-1

Теорія та практика управління педагогічним процесом : матеріали VI
міжнародної науково-методичної конференції, присвяченої вшануванню
пам'яті Полторака Валентина Семеновича, м. Одеса, 26-28 травня 2021 року /
відп. за вип. А. В. Полторак – Одеса: Астропринт, 2021.

До збірника увійшли матеріали VI міжнародної науково-методичної
конференції «Теорія та практика управління педагогічним процесом»,
присвяченої вшануванню пам'яті видатного педагога-вченого Полторака
Валентина Семеновича, яка відбувалася у Державному закладі
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» 26-28 травня 2021 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи щодо організації управлінсько-
функціональних аспектів науково-дослідної роботи в освітніх закладах.

Збірник призначений для магістрантів, аспірантів, викладачів,
науковців і керівників закладів освіти.

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях фактів
несуть автори статей. Наукові статті друкуються за авторськими варіантами.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2021

© Колектив авторів, 2021

<i>Писляр О.О.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ЯК ОБ'ЄКТ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ Й УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	34
<i>Полторак А.В., Зикова Н.О.</i> АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ПОБУДОВИ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ПРОЄКТУВАННЯ	37
<i>Савченко М.С.</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ОБРАЗУ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	42
<i>Севастьян Я.Р.</i> СИСТЕМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧА В РЕАЛІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЗІ СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	44
<i>Сементовська В.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕСЛЕННЯ»	47
<i>Сенько Д.С.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВОРОТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРИ УПРАВЛІННІ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ХУДОЖНЬО- ГРАФІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ	55
<i>Сисоєва І.О.</i> НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХУДОЖНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	57
<i>Степанова М.І., Шарпило-Беженар Ю.П.</i> ОБЛІК ЕРГОНОМІЧНИХ ТА АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ВИМОГ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ МЕБЛІ ДЛЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	61
<i>Суховірський О. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	65

діяльності та свій художній смак, виходячи зі своїх переконань про значущість матеріалу у формуванні особистісних якостей тих, кого навчають.

Зміст мистецької освіти, що містить в собі цілісну систему морально-естетичних оцінок, відношень у багатьом сприяє особистісному зросту, рішенню задач самовиховання, самовираження, саморозвитку та самоствердження.

Таким чином, у світі гуманізації сучасної освіти домінуючим стає особистісно-орієнтований підхід до сутності змісту освіти; детермінантою освіти є діяльність особистості; специфіка змісту музичної освіти визначається зверненням до культурних традицій, впровадженням їх у процес навчання, що дає можливість тим, хто навчається, відчувати культурну спадщину свого народу, культурні коріння якого живлять свідомість підростаючого покоління і представляють загальнолюдські цінності у душі нації.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ЯК ОБ'ЄКТ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ Й УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Пислярь Олександра Олегівна

*аспірантка кафедри педагогіки, психології та освітнього
менеджменту ім. Є. Петухова Херсонського державного
університету, м. Херсон, Україна*

Необхідність наукового підґрунтя управління у сфері освіти призвела до виникнення міждисциплінарної науки освітнього менеджменту, розвиток якої тільки набирає обертів, усе більше уваги приділяється теоретичному осмисленню специфіки галузі та концептуалізації. Складнощі полягають у недосконалої законодавчої бази та правового забезпечення управління освітою, історичні передумови розвитку освітньої галузі, менталітет. Аналіз поняттєво-категоріального апарату менеджменту в освіті дозволяє виокремити поняття, які використовуються у методичній і науковій

літературі з питань управління педагогічними системами. Такими поняттями є «соціальне управління», «освітній менеджмент», «педагогічний менеджмент», «управління в освіті», «школознавство», «керівництво». Спробуємо з'ясувати сутність та специфіку цих понять і визначити їхнє співвідношення та зв'язки. Слід зауважити, що більшість термінів позначають як вид управлінської практики, так і назви дисциплін, які вивчають цю практику. Науковці схиляються до думки, що у контексті соціального управління терміни «менеджмент» й «управління» можна вважати синонімічними [2, с.35].

Наприклад на рівні управління закладом освіти ми можемо говорити як про внутрішньошкільне управління, так і про внутрішньошкільний менеджмент. [4, с.11].

Інші науковці (О. Кузьмін та ін) зауважують, що відмінність між термінами «управління» і «менеджмент» полягає саме в об'єкті. Управління може бути спрямоване на систему, технічні засоби, комп'ютерну мережу тощо. Менеджмент є різновидом управління, направленою виключно на людей (цілеспрямований вплив на групи, колективи працівників, виконавців), а отже є вужчим поняттям [3, с.10].

В. Крижко зауважує, що концепція освітнього менеджменту трансформує роль педагога у контексті політики, стратегії і тактики закладу освіти, що потребує творчості та гнучкості під час формування установок, мотивів навчання, раціонального використання ресурсів. Зоною відповідальності вчителя є тактика, тобто саме реалізація стратегії та принципів освітнього процесу. Оскільки діяльність вчителя та менеджера пов'язана з організацією діяльності людей і має багато спільного, концепція наукового менеджменту має успішно використовуватись при підготовці та перепідготовці педагогів і керівників закладів освіти [1, с. 10].

Під час аналізу наукової літератури знаходимо поняття «педагогічний менеджмент», який є комплексом принципів, методів, організаційних форм та технологічних прийомів управління освітнім процесом, що спрямовано на підвищення його ефективності [3, с. 12].

О. Мармаза визначає педагогічне управління як практичну діяльність з управління навчально-виховним процесом. Це інтеграція соціального, правового, економічного, адміністративного видів управління, які спрямовані на реалізацію провідної мети виховання, навчання, освіти й розвитку. Як наука, педагогічний менеджмент – це теорія та практика ефективного управління навчально-виховним процесом. [2, с. 10]. Ю. Васильєв надає таке визначення педагогічного управління як педагогічної діяльності – управління вихованням і навчанням підростаючих поколінь. Оскільки педагогічний процес за своєю сутністю є поєднанням навчання, освіти, виховання, що спрямоване на формування гармонійно розвиненої особистості, він має бути контрольованим і керованим. Якщо розглядати управління закладом освіти як комплексну, доцільну, цілеспрямовану взаємодію освітнього менеджера (керівника) з усіма учасниками педагогічного процесу та стейкхолдерами задля координації та узгодження діяльності, упорядкування педагогічної системи та підвищення якості освіти, навчання та виховання, то робимо висновок, що педагогічний процес є одним із об'єктів діяльності керівника навчального закладу.

Використані джерела:

1. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В. Крижка. – К.: Освіта України, 2020. – 438 с.
2. Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126 с.
3. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник / В. Е. Лунячек. – 2-е вид., випр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. – 512 с.
4. Управління навчальним закладом : Навчально-методичний посібник. У двох частинах / О.І.Мармаза, О.М.Касьянова, В.В.Григораш та ін. – Х. : Веста: Видавництво «Ранок», 2003. – 312 с.